

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Асомиддинзода Хусейн Муҳидин дар мавзуи “Рушди фаъолияти маърифатии хонандагони синфҳои болоӣ дар низоми таълими равиявӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 — Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Мубрами мавзу таҳқиқ. Имрӯз таҳсилоти муосир дар марҳилаи таҳаввулоти ҷиддӣ қарор дорад. Аз ин рӯ, дар назди муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ба омӯзгорон барои татбиқи ислоҳоти соҳаи маориф вазифаҳои басо пурмасъулият гузошта мешавад. Бояд дар шароити мураккаби иҷтимоӣ-иқтисодӣ дар хонандагон ҳиссиёти қавӣ ба таҳсилот ва аз худ намудани асосҳои донишҳои илмӣ бедор карда шавад. Ҳамзамон, дар марҳилаи ислоҳоти соҳаи маориф аз кормандони масъули соҳаи маориф ва омӯзгорон босалоҳиятнокӣ ва дорои тафаккури эҷодиро талаб мекунад. Ҳамзамон, барои шахрвандони ҷомеаи муосир, шахсони дорои маънавияти баланд ва фаъоле заруранд, ки қобил бошанд амалҳои созандаро дар шароити гуногун роҳандозӣ намуда, маҳорати ҳамкорӣ, фаъолиятнокӣ ва созандагиро намоиш дода тавонанд. Маълум аст, ки ноил гардидан ба ин ҳадаф бе баланд бардоштани самаранокии фаъолияти таҳсилӣ ва муносибати мусбат ба таълим амали мушкил аст.

Имрӯз метавон гуфт, ки маърифатнокии хонандагон афзоиш ёфта, нерӯи зеҳнии хонандагон барои азхудкунии асосҳои донишҳои замонавӣ тақвият ёфта истодааст ва хонандагон метавонанд овони таҳсил дар муассисаи таҳсилоти умумӣ ин ё он равияи таълимро интихоб намоянд. Таълими равиявӣ бошад, воситаи фардисозӣ ва фаркгузори раванди таълимӣ буда, имкон медиҳад, то ки мазмун, сохтор ва ташкили раванди таълим тағйир дода шуда, майлу рағбат, маҳорат ва малакаҳои хонандагон ба назар гирифта шуда,

пешзаминаҳо барои таълими хонандагони синфҳои болоӣ мутобиқан бо мақсадҳои онҳо ва майлу рағбатҳои касбӣ ташаккул дода шаванд.

Дар соҳаи таҳсилоти муосир таълими равиявӣ ба азхудкунии амиқи донишҳо мусоидат намуда, ҳамзамон ба оморасозии хонандагон ба фаъолияти ояндаи касбӣ мусоидат менамояд. Ҳамин тариқ, ҳар қадар рағбати хонандагон дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ бо интиҳоби касб муайян шаванд, ҳамон қадар эҳтимолияти бештар вуҷуд дорад, ки ҷомеа дар оянда мутахассиси эҷодкор ва соҳибкасби хубро ба даст орад.

Навгони илмӣ таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар он **бори аввал**:

1. Технология доир ба рушди фаъолияти маърифатӣ дар хонандагони синфҳои болоӣ тарҳрезӣ шуд, ки хусусияти марҳилавӣ будани амалисозии амсилаи таҳияшуда ва шароити фаолият ва ташаккули натиҷаноки онро таъмин менамояд.

2. Амсилаи рушди фаъолияти маърифатӣ дар хонандагони синфҳои болоӣ тарҳрезӣ шуд, ки хусусияти хоси он концепсияи қорбасти ҳадди аксари имкониятҳои таълими равиявӣ барои ноилшавӣ ба марҳилаи эҷодӣ таҳаввулдиҳандаи салоҳиятнокии таҳсилию маърифатӣ аз ҷониби хонандагон мебошад.

3. Маҷмӯи шароити педагогии фаъолият ва ташаккули босифат дар низомии таълими равиявӣ амсила доир ба рушди фаъолияти маърифатӣ дар хонандагони синфҳои болоӣ аз ҷиҳати назариявӣ далелнок карда шуда, аз ҷиҳати озмоишӣ мавриди санҷиш қарор гирифт.

Фарзияи таҳқиқот Дар хонандагони синфҳои болоӣ тақмил додани босалоҳиятнокии таълими маърифатӣ дар ҳолати нисбат муътадил амалӣ карда мешавад, агар:

1. Дар системаи таълими равиявӣ синфҳои болоӣ амсилаи рушди фаъолияти маърифатӣ дар асоси муносибати системавии фаъолияти босалоҳият қор карда шуда, амалӣ карда шавад;

2. Дар рафти озмоиши педагогии таҳқиқот мазмун, шароитҳои педагогӣ муайян ва санҷида мешаванд, ки чунин нуктаҳо дар бар гирифт.

а) Фаъолияти эҷодӣ, татбиқи зеҳнӣ, таълимӣ, субективии хонандагонро мазмуни маводӣ ташаккул медиҳад.

б) Таълим ба шахсият нигаронидашуда давра ба давра амалӣ карда шуда, давраҳои ташхисии таълимӣ- маърифатӣ бесалоҳиятии хонандагон, ҳавасмандкунӣ, мақсаднокӣ, ташкили фаъолияти таълими равиявиро дар бар мегирад.

в) Муносибати субъективӣ-маводӣ ба бартарии шакл дода шавад, ки муваффақиятнокии азхудкунии дониш таъмин менамояд ва инчунин дорои супоришҳои мураккабии гуногун буда, ба рушди фаъолияти хонандагони синфҳои болоӣ нигаронида шудааст.

г) Ба омӯзгор лозим аст, ки ҳангоми ташкили таълим шакли демократии назорати раванди таълимро интихоб намояд.

Натиҷаҳои дар чараёни гузаронидани таҳқиқот бадастомадаро барои истифода дар амалияи муассисаҳои таҳсилоти миёна, инчунин дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии касбии педагогӣ, тавсия дода мешавад.

Натиҷаҳои аз ҷониби унвонҷӯ бадастомада имкон медиҳанд дар бораи ихтисоснокии баланди муаллиф хулоса баровард, ки қобил аст маълумоти ибтидоиро мавриди таҳлил қарор дода, натиҷаҳои бадастомадаро дар қори худ истифода барад.

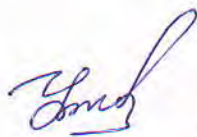
Автореферат ва интишорот мухтавои рисоларо пурра инъикос менамоянд.

Муқаррароти асосии рисолаи диссертатсионӣ дар маводи нашрияҳои муаллиф дар шакли мақолаҳо ва ҷуҳурдаҳои илмӣ дар конференсияҳои илмӣ амалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтаанд. Аз ҷумлаи онҳо, 8 мақола дар нашрияҳои сабти ҚОА – и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоп расидаанд.

Тартиб ва танзими автореферати диссертатсияи унвончӯ ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра мутобиқ буда, диссертатсияи Асомиддинзода Ҳусейн Муҳидин дар мавзӯи “Рушди фаъолияти маърифатии хонандагони синфҳои болоӣ дар низоми таълими равиявӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси ихтисоси 13.00.01 — Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст, кори баанҷомрасидаи илмӣ таҳқиқотӣ буда, ба талаботи КОА – и назди Президенти Ҷумҳурии мутобиқат мекунад ва барои ҳимоя дар Шӯрои диссертатсионӣ назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон тавсия карда мешавад.

номзади илмҳои педагогӣ, муаллими
калони кафедраи химия ва
методикаи таълими онӣ

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Давлатмуродзода М.Д.

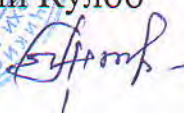
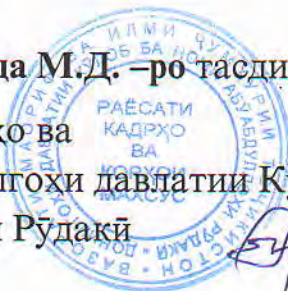
Маълумот барои тамос:

Суроға: 735360, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон,
ш. Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16,
Тел.: (+992 3322) 2-35-06, 2-35-09,
Сомона: www.kgu.tj
E-mail: info@kgu.tj

11.07.2025

Имзои Давлатмуродзода М.Д. –ро тасдиқ менамоям:

/Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Давлатов М.А.